

Porównanie aktualnego składu gatunkowego ichtiofauny dorzecza Warty z danymi uzyskanymi przez prof. Józefa Kaja

Comparison of the current species composition of the ichthyofauna in the Warta River basin with data obtained by Professor Józef Kaj

LILIANNA HOFFMANN, JAN MAZURKIEWICZ, KLAUDIA MICHALEWICZ, JANUSZ GOLSKI,
WOJCIECH ANDRZEJEWSKI

Zakład Rybactwa Śródlądowego i Akwakultury, Instytut Zoologii
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
60–625 Poznań, ul. Wojska Polskiego 71 c
e-mail: karp@up.poznan.pl

Słowa kluczowe: dorzecze Warty, gatunki chronione, gatunki inwazyjne, tarliska ryb, zespoły ryb.

Spośród wielu czynników wpływających na strukturę gatunkową, wiekową i troficzną ichtiofauny w systemach wód płynących i stojących najczęściej wymienia się wszelkiego rodzaju budowle hydrotechniczne (w szczególności zapory i tamy) oraz osadnictwo, rolnictwo i wycinkę lasów, których efektem jest dopływ substancji biogennych i postępująca degradacja wód powierzchniowych. Następuje między innymi niszczenie tarlisk ryb i – co jest z tym związane – znaczne zubożenie ichtiofauny na danym obszarze. Celem niniejszych badań było porównanie składu gatunkowego ichtiofauny dorzecza Warty na podstawie danych zebranych przez prof. J. Kaja w latach 1955–1956 oraz wyników odłowów przeprowadzonych w latach 2000–2013. Z wyznaczonych w latach 50. XX wieku 35 stanowisk obecnie do badań wytypowano 18 stanowisk. Wykazano więcej gatunków ryb, niż wymienił prof. J. Kaj. Spośród przedstawicieli ichtiofauny nie odnotowano certy *Vimba vimba*, która niegdyś zasiedlała dorzecze Warty, a wykazano obecność głowacza białopłetwego *Cottus gobio*, kielbka białopłetwego *Gobio albipinnatus*, kozy *Cobitis taenia*, piskorza *Misgurnus fossilis*, różanki *Rhodeus sericeus* i śliza *Barbatula barbatula* oraz gatunki obce i inwazyjne – karasia srebrzystego *Carassius gibelio*, czebaczka amurskiego *Pseudorasbora parva* i trawianki *Perccottus glenii*. Najczęściej odławianymi gatunkami były leszcz *Abramis brama*, okoń *Perca fluviatilis*, płoć *Rutilus rutilus*, szczupak *Esox lucius* i ukleja *Alburnus alburnus*.